

Sygn. akt I CSK 2879/22

POSTANOWIENIE

Dnia 16 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z wniosku M. P.
z udziałem B. P.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w Przemyśle
z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt I Ca 41/20

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 lutego 2021 r. Sąd Okręgowy w Przemyśle w sprawie I Ca 41/20 z wniosku M. P. z udziałem B. P. o podział majątku wspólnego, na skutek apelacji obu stron od postanowienia Sądu Rejonowego w P. z 22 października 2019 r. sygn. akt I Ns [...] (1) zmienił zaskarżone postanowienie w pkt VI i VII, (2) oddalił apelację wnioskodawcy w całości, (3) oddalił apelację uczestniczki w pozostałej części, oraz (4-5) orzekł o kosztach postępowania.

Uczestniczka postępowania skargą kasacyjną z 10 maja 2021 r. zaskarżyła postanowienie Sądu Okręgowego w Przemyśle z 15 lutego 2021 r. w sprawie I Ca 41/20, w części obejmującej jego pkt 1 oraz pkt 3 wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w pkt 1 i 3 oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Przemyśle do ponownego rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi

kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na występujących w sprawie istotnych zagadnieniach prawnych oraz oczywistej zasadności skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełniała ustawowych przesłanek koniecznych dla przyjęcia jej do rozpoznania

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa. Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy, który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2022 r., I CSK 2371/22 i powołane tam orzecznictwo).

W ocenie Sądu Najwyższego szczegółowa analiza skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że pierwsza z przesłanek, na podstawie której skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych – nie została wykazana. Jakkolwiek skarżąca zdołała sformułować trzy zagadnienia prawne, tak nie wskazała na powstające na ich tle trudności interpretacyjne oraz nie przytoczyła także argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen. Skupiła się za to na przytoczeniu stanu faktycznego sprawy oraz przytoczeniu orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach o odmiennym stanie prawnym, starając się ferować korzystne dla siebie wnioski i ocenę prawną stanu faktycznego sprawy, co nie może jednak

zostać uznane za prawidłowe uzasadnienie wniosku. Podobnie skarżąca nie zdołała wykazać, że rozstrzygnięcie zagadnienia będzie istotne zarówno dla oceny skargi kasacyjnej, jak i dla orzecznictwa, w szczególności biorąc pod uwagę fakt, iż w ustalonym stanie faktycznym sporne działki [...]1 i [...]2 nabyte zostały do majątku odrębnego wnioskodawcy, za środki pochodzące z majątku odrębnego. Tak więc przesądzenie kwestii, czy nabycie nieruchomości rolnych pod rządami art. 160 k.c. i art. 160 § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 listopada 1964 r. w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości oraz dziedziczenia gospodarstw rolnych przez osobę pozostającą w związku małżeńskim i ustroju wspólności majątkowej skutkuje objęciem nabytych nieruchomości rolnych małżeńską wspólnością ustawową, pozostawałoby bez wpływu na rozstrzygnięcie, skoro powstanie w niniejszej sprawie małżeńskiej wspólności ustawowej w odniesieniu do działek [...]1 i [...]2 wyklucza prawidłowo zastosowany przez sądy art. 33 pkt 10 k.r.o. Co więcej, dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia, czy umowa przenosząca własność ww. działek była ważna, jak również, czy mogło dojść do rozszerzenia wspólności majątkowej na nabyte działki, skoro w sprawie nie doszło do zawarcia umowy, o której mowa w art. 47 k.r.o.

Skarżąca zdaniem Sądu Najwyższego nie wykazała również oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawnej. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3436/22). Argumentacji skarżącej zawarta we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ukierunkowana jest w zasadzie na zakwestionowanie dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów oraz poczynionych ustaleń faktycznych. Zawarty zaś w art. 398³ § 3 k.p.c. zakaz oparcia

skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów oraz związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza niedopuszczalność powoływania się przez skarżącego na wadliwość wyroku sądu drugiej instancji, polegającą na ustaleniu faktów lub niewłaściwie przeprowadzonej ocenie dowodów, również we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2020 r., IV CSK 136/20). Ponadto, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub potrzebą wykładni przepisów jest wykluczone. Jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13).

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.